

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การมอบอำนาจและการใช้อำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามตำแหน่ง ระดับวุฒิการศึกษาขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษามีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การแปลความหมายของข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2553, หน้า 72) แล้วสุ่มอย่างง่าย จำนวน 127 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม สภาพปัญหาการใช้อำนาจและการมอบอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของ

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการกระจายอำนาจด้านการบริหารงานงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดสรรงบประมาณ
 - 1.1 การมอบอำนาจด้านการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ
 - 1.2 การใช้อำนาจด้านการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ
2. ด้านการบริหารบัญชี
 - 2.1 การมอบอำนาจด้านการบริหารบัญชี จำนวน 8 ข้อ
 - 2.2 การใช้อำนาจด้านการบริหารบัญชี จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์
 - 3.1 การมอบอำนาจด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 12 ข้อ
 - 3.2 การใช้อำนาจด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ จำนวน 12 ข้อ
4. ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 4.1 การมอบอำนาจด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจำนวน 5 ข้อ
 - 4.2 การใช้อำนาจด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้เงิน
 - 5.1 การมอบอำนาจด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้เงินจำนวน 6 ข้อ
 - 5.2 การใช้อำนาจด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการใช้เงินจำนวน 6 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) กำหนดค่าคะแนนของชื่อนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับมีความหมายดังนี้ คือ

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่มากที่สุด / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่มาก / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อย / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่น้อยที่สุด / มีปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาที่พบและสิ่งที่ควรปรับปรุงซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ดูในรายละเอียดในภาพผนวก ก)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างข้อคำถามโดยพิจารณาจากการศึกษาค้นคว้าและนิยามเชิงปฏิบัติการแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้และการจัดรูปแบบการพิมพ์ แล้วนำมาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ดังมีรายนามปรากฏในภาคผนวก ก ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาโท ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ผู้อำนวยการโรงเรียนวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก 3 ท่าน และผู้อำนวยการโรงเรียนวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท 2 ท่านเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาและครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งใช้เกณฑ์การตัดสินใจว่า คำถามที่คงไว้นั้น ควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ แบบสอบถามเรื่องการศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองศรีอยุธยา เขต 1

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีค่าความตรงทุกรายการ โดยมีค่าความสอดคล้อง คือ 1.00 (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก)

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 132 - 133) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือ แบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาตอบแบบสอบถาม เรื่องการศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่กำหนดไว้ คือ 127 ชุด ในระหว่างวันที่ 2 – 7 ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 15 – 30 ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติ ความถี่และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์สภาพและปัญหาการมอบอำนาจและการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมอบอำนาจและการใช้อำนาจ การบริหารงานงบประมาณ ผู้สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติ การทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การแปลความหมายของข้อมูล

นำข้อมูลมาแปลความหมายตามเกณฑ์โดยแปลความหมาย ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 76-77)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	สภาพการปฏิบัติและปัญหาจากการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด